

„Három szoknya az élet”

A Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre meghívására könyvbemutatót tartottunk Pécsen.

„Három szoknya az élet”, a málenkij robotra Geresdről és Püspöklakról elhurcoltak szenvedéseit bemutató könyvet Szűcs Ramónával szerkesztettük.

Előadásomban bemutattam Geresdlakot, a német nemzetiségi iskolánkat, óvodánkat, a geresdlaki sváb hagyományőrzést, a gőzgombócfesztivált.

Történelmünk része a málenkij robot! Vajon a történelem-tanítás része-e? Korosztályok nőttek fel anélkül, hogy halljanak róla. Nincs ismeretük erről a borzalomról. Több, mint hatvan évnek kellett eltelnie, hogy egy kormány érdemben foglalkozzon a svábok elhurcolásával, szenvedéseivel, kollektív büntetésével.

Az Orbán-kormány a 2015-ös évet a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékévé nyilvánította, s több milliárd forinttal támogatta a témával kapcsolatos kiadványok, könyvek megjelenését, emléktáblák, szobrok, emlékhelyek felállítását.

A Geresdlaki Német Klub elnökeként könyvkiadására és emléktábla, emlékhely kialakítására gondoltam. Országgyűlési képviselőnk, dr. Hargitai János (FIDESZ-KDNP) elkerlte Waszner Péterné, Léna néni „könyvét”.

Támogatta elképzeléseinket, közösen avattuk fel 2015-ben az emléktáblát, kö-

Dr. Habjánecz Tibor, Dr. Hargitai János, Szűcs Ramóna

zösen mutattuk be a „Három szoknya az élet” könyvünket. Az Emberi Erőforrás Minisztériuma pályázatain sikerrel szerepeltünk.

Jómagam először 2012-ben ismertem meg a borzalmakat.

Waszner Péternét, Léna néni 90 éves születésnapján köszöntöttem. Órákig mesélt az elhurcolásról, a táborról, a „kicsiny munkáról”, a betegségekről, s a „három szoknyáról”, a túlélés egyik lényeges zálogáról.

Ajándékot vittem, s kaptam. Léna néni kéziratát, melyet unokájának, Helgának írt.

Otthon le nem tettem, még aznap késő estig elolvastam. Megígértem Léna néninek,

Fotó: Szökőcs - Mohács

hogy könyvbe foglaljuk történetét. Hargitai Jancsi hívta fel figyelmemet a pályázati lehetőségre.

Szűcs Ramóna kollégám a faluban és a megyei levéltárban adatokat, dokumentumokat, képeket gyűjtött.

Megkaptuk a Geresdlaki Általános iskolások dolgozatait és Rill Laura szép munkáját.

Megszerkesztettük könyvünket.

No de mi legyen a címe? Sokadszor olvasva Léna néni sorait, meglettem.

„Három szoknya az élet” Hála Istennek belefért a hátizsáknak kialakított jutaszámba.

Életmentő meleg tejet adott érte az orosz doktornő.

dr. Habjánecz Tibor
Geresdlaki Német Klub
elnöke

Mit ünneplünk március 15-én?

Legújabb kori történelmünk során mindig kiemelkedő jelentőséggel bírt 1848. március 15. megünneplése. Fontos volt, mert a magyar szívekben mindig magában hozott egy sajátos szimbolikus jelentéstartalmat, a szabadság, a fejlődés, a modernizáció és a nemzeti tudat érzését. Az ezen dátum által jelképezett korszaknak köszönhetjük gyönyörű himnuszunk keletkezését, zászlónk piros-fehér-zöld színeinek hivatalossá válását, illetve azt, hogy országunk fővárosa Pozsony helyett Budapest, hivatalos nyelve pedig a latin helyett a magyar lett. Büszkének kell lennünk tehát erre a napra. Úgy gondolom ma, amikor nemzetünk újra a fejlődés útját keresi, egy válságokkal, viszontagságokkal teli korban, ennek a napnak az emléke nagyon fontos tanulságokkal töltheti fel ünnepelésünket. Ezek a tanulságok pedig az összefogás, a kitartás és a tenni akarás hegyeket megmozgató erejének és egymásnak a megbecsülése.

De mi is történt pontosan ezen a jeles napon?

1848. március 15. a történelem magasságából szemlélve csupán egy egyszerű esős tavaszi nap volt. Ám iskolai tanulmányainkból tudjuk, hogy ezen a napon Pesten forradalom zajlott. Tudjuk, hogy Petőfi Sándor és fiatal társai – akiket márciusi ifjak néven emlegetett az utókor – a Pilvax kávéházból elindulva a Landerer nyomdához vonultak, kinyomtatták 12 pontba foglalt követeléseiket, és kiszabadították a jobbágyok sorsát szíven viselő Táncsics Mihályt.

Ezen események mindannyiunk iskolai emlékeiben szerepelnek, ám tudnunk kell azt is, hogy 1848. március 15. igazi jelentőségét nem a pesti eseménysor adja meg, hanem a várostól 180 km-re lévő pozsonyi országgyűlés tevékenysége, de méginkább a március 15-ét

1848. március 15.

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

—•••••—

- 1. Kivánjuk a' sajtó szabadságát, censura eltörlését.**
- 2. Felelős ministeriumot Buda-Pesten.**
- 3. Évenkénti országgyűlést Pesten.**
- 4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.**
- 5. Nemzeti őrsereg.**
- 6. Közös teherviselés.**
- 7. Urbéri viszonyok megszüntetése.**
- 8. Esküdtszék. képviselőt egyenlőség alapján.**
- 9. Nemzeti Bank.**
- 10. A' katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre. a' külföldieket vigyék el tőlünk.**
- 11. A' politikai statusfoglyok szabadon bocsáttassanak.**
- 12. Unio.**

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

megelőző majd két évtizedes időszaknak, a reformkornak kiharcolt eredményei. Nem lehet és nem is szabad március 15-ét elválasztani az ezen

napot megelőző 18 esztendő küzdelmeitől. Maga Kossuth Lajos is ezt fejezte ki, amikor híres idézetében a következőket mondta március 15-ről:

„...Letétezt a szabadság talpköve, a felelős független magyar minisztérium alakítása által feltétezt az alkotmány boltozatának záróköve.”

1848. március 11-én Irinyi József tollából megszületett a 12 pont, melyet Kossuth programjára épített petícióként a József napi vásárra érkező vidéki parasztság előtt akartak felolvasni.

A pesti forradalom eseményei

Korán reggel, 5.30-kor a márciusi ifjak a Pilvaxban várták Petőfit, aki késett. Végül elébe mentek, majd együtt Jókaihoz, ahol a forradalmi teendőköt vitatták meg. Eközben a Pilvax környékén Sükei Károly (szerkesztő) ötszáz fős tömeget mozgósított, a 12 pont szétkiabálásával. Így végül Jókaiék odaérkezésekor már egy tekintélyes létszámú csoport alakult ki és sorakozott fel a márciusi ifjak mögé. A kisebb tömeg először az egyetemhez vonult, ahol rövid idő alatt 10

ezer főre gyarapodott. Ezután a már valóban jelentősre duzzadt tömeg együttesen vonult a Landerer-Hackenast nyomdához. Itt megtörtént a 12 pont és a Nemzeti Dal kinyomtatásának kikényszerítése, majd a tömegben való szétosztása. Az események délután három órákor folytatódtak, amikor a forradalmárok a Nemzeti Múzeumnál népgyűlést szerveztek. Itt született az elhatározás, hogy a rendkívüli helyzet miatt összehívott városi közgyűléshez vonulnak, s azt felszólítják a 12 pont elfogadására. Az események irányítása ezen a ponton hivatásos politikai vezetők kezébe került: Nyáry Pál és Klauzál Gábor személyében. (Ők a pesti megyeházától érkeztek a múzeumhoz.) A forradalom következő állomása

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kiemelkedő női alakjai

A nőnap és a magyar forradalom kitörésének napja elég közel van a naptárban. Ennek kapcsán nézzük, hogy vették ki részüket a nők az eseményekből:

Az arisztokraták elsősorban a kórházalapításban, betegápolásban jeleskedtek. Kossuth Lajos huga, Kossuth Zsuzsanna az összes tábori kórház főápolónője lett, aki 3 gyerekét idős édesanyjára bízta, hogy megszervezhessen 72 kórházat.

Voltak, akik ténylegesen harcoltak a csatáéren. Legismertebb a félig holland származású Lebstück Mária. Ő 18 évesen már az egyetemi légióban, majd a tiroli vadászszázalóban állt helyt. Végül főhadnagyi rangban harcolt. Róla írta Huszka Jenő a Mária főhadnagyi című operettet.

Hasonlóan férfi néven és ruhában állt be a seregbe Bányai Júlia is, aki szintén főhadnagyként élte meg a fegyverletételt.

A színésznő Pfiffner Paula a hadnagyi rangig vitte Erdélyben. Beck Vilma állítólag a Kossuth-hadvezetésnek kémkedett.

Rengeteg olyan szegény sorsú nő is foghatott fegyvert és követte férjét akkoriban, akiknek a neve nem maradt fenn.

A szabadságharc bukása után a nőkre ugyanaz a sors várt, mint férfi társaikra.

Az események feldolgozása vagy politikai, vagy hadtörténeti síkon történt, a nők szerepével nem foglalkoztak, ezért nem is tudunk sokat róluk.

A MASZOL oldalán 2017. március 15-én megjelent Oboerocea Mónika írása alapján.

Kossuth Zsuzsanna

Pécsvárad 1848-49-ben

A Pécsvárad Hírmondó 1992 márciusi számában Gállos Orsolya írta az alábbiakat:

Baranya megyében március 19-én, egy Mohácsra érkező hajó hozza meg a pesti események híret, valamint a szabad sajtó első termékeit: a Nemzeti dal és a 12 pont kinyomtatott példányait. Pécsvárad mezőváros lakóit a várban székelő közalapítványi uradalom terhei mellett az átvonuló katonaság bekvártélyozása, ellátása is sújtotta. A régi német házakban a nagyszoba mellett ma is megtalálható a különbejáratú kisszoba, amely kvártély céljára szolgált a katonáknak. A pécsváradiak kötelessége volt előfogatot állítani a hadsereg részére, terményekkel, szénával tartoztak adózni, hiszen a 18. század vége óta állandó katonai állomáshely van Pécsváradon a Hardegg-lovasregiment számára. A Hardegg-lovasok 7. vértesezrede a szabadságharc alatt Sedlmayer ezredes vezényletével Jelačić seregében harcolt.

Jelačić seregének hazánkba való érkezéséről egyébként éppen a pécsvárad uradalomba jön jelentés az uradalom sellyei tisztartójától. Jelačić serege szeptember 23-án érkezik Pécsre, majd 25-én tovább indul a főváros felé, Magyarszék, Sásd irányába. Szeptember 27-én történik a híres oroszlovi rajtaütés, amikor a pécsi és a mohácsi nemzetőrök megtámadják a Jelačić-féle sereg ott éjszakázó szekérkaravánját. A sikeres rajtaütés után két nappal, 1848 szeptember 29-én verik meg a magyar seregek Jelačićot a pákozdi csatában. A győzelmen felbuzdulva, október 2-án foglalják el a pécsvárad és pécsi katonai raktárakat a pécsi nemzetőrök. Zsákmányuk 100 szekér fegyver, továbbá posztó, bőrnemű, 95 ló, számos kard és pisztoly. Pécsváradon gyűjtik össze a lovakat és itt folyik kiképzésük is Batthyány Kázmér kormánybiztos, illetve a baranyai lovascsapat számára Eszékre, aki október 22-én vette be az akkor is kulcsfontosságú várost. Baranyában hamar megpecsételődött a szabadságharc sorsa: január 31-én vonulnak be Pécsre a császári csapatok. Pécsváradra visszaérkeznek a Hardegg-vasas lovasok. Kegyetlenül megvesszőzik a pécsváradiakat, a megye vizsgálatot indít a pécsvárad katonai raktárak kifosztása ügyében. Pécsvárad első országgyűlési képviselője, Hegedűs Imre börtönbe kerül, egy évig raboskodik a pesti Újépületben. Pécsvárad szőlőiben, pincéiben szökött katonák bújkálnak. Többször is megpróbálták elfogni, de sikertelenül Vokai József zengővárkonyi volt honvédőt, aki fittyet hányva a zsandárookra, fegyveres társaival nappal is gyakran belátogatott a faluba...

tehát a pesti városháza volt, ahol Nyáry Pál átadta a petíciót Rottenbiller Lipót polgármesternek. A forradalom legfőbb eseménye a városháza után következett, amikor az ünnepélyes hangulatú tömeg a budai várhoz indult, hogy ott a helytartótanácsnak is átadja a 12 pontot.

A helyszínre érkezve még két további célt is megfogalmaztak: a cenzúra eltörlésének követelését és a József kaszárnyában két éve raboskodó Tánicsics Mihály kiszabadítását. A forradalmárok mindhá-

rom célkitűzésüket megvalósították: átadták a 12 pontot, elérték, hogy a helytartótanács szabadon engedési passzust adjon ki Tánicsics nevére, és kiharcolták, hogy elrendelje a cenzúra feloldását.

A tömeg hangulata ekkor már eufórikussá vált, és a szabadon bocsátott Tánicsicsot a vállán vitte Pestre. Március tizenötödike eseménysora Pesten az esti, Nemzeti Színházbeli programmal zárult, ugyanis 18 órától a Bánk Bánt játszották.

Kodolányi János Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI

Gereszlaki Német Nemzetiségi

Tagiskolájának **HÍREI**

Farsang után dolgos hétköznapiak

Pécsett került megrendezésre a Dél-Dunántúli grundbirkózó Diákolimpia. A fiúk versenyén az I. korcsoportos tanulóink a 6. helyen, a II. korcsoportos tanulóink a 8. helyen végeztek. Résztvevők: Barcsay Andor, Kovács-Möller Szabolcs, Ferkov Zsombor, Hajdú Ármin, Kovács-Möller Bálint, Tóth Rómeó, Ferkov Barnabás, Wukovics András, Gál Olivér, Toldi Gábor, Gyöngyösi László, Tóth Zsombor.

Január 13-án a bérlettel rendelkező tanulóink A padlás című musicalt nézték meg a Pécsi Nemzeti Színházban.

Német vers- és prózamondó versenyen Pécsváradon és Bólyban is kitűnően szerepeltek tanulóink. Mindkét helyen hiba nélkül, magabiztosan szavaltak. Pécsváradon Schweibert Hanna és Rosenfeld Dóra 1. helyezett, Hofecker Jázmin 3. helyezett lett. Schulteisz Márton és Schulteisz Anna nyelvjárás kategóriában az országos döntőbe jutott. További résztvevők: Kovács-Möller Szabolcs, Hofecker Krisztofer, Barcsay Andor, Békefi Luca, Bodró István, Gazda Emília,

**Kitűnő német versmondó csapatunk.
2018. február 6. Pécsvárad és 2018. február 24. Bóly**

most nem sikerült bejutniuk a legjobb 16 közé.

Szintén ezen a hétvégén rendezték a megyei úszó diákolimpiát Pécsen. II. korcsoportos 4x50 méteres fiú gyorsváltónk 4. helyezett lett (Kovács-Möller Bálint, Ferkov Barnabás, Bodró István, Gyöngyösi László), III. korcsoportos váltónk 5. helyezett (Dobosi Márk, Horváth Zdenkó, Krikler Levente, Molnár Nikolasz, Varga Zsombor), IV. korcsoportos csapatunk szintén 5. helyezett (Kollár Ákos, Kozma Máté, Lukács Dávid, Orsós Valter). Az SNI-s tanulók úszóversenyén Gyöngyösi László, Batancs Zsigmond, Pető Zoltán saját korcsoportjában első helyezett lett, Lukács Dávid pedig ezüstérmes.

Februárban kezdődött az iskolanyitogató programozatunk, aminek keretében megismertetjük iskolánkat a leendő első osztályosokkal és szüleikkel. A tanév végéig több iskolai programra hívtuk meg a nagycsoportosokat, így szeptemberben már, mint ismerősök üdvözölhetjük egymást.

Schulteisz Balázs

Fontosabb időpontok

Március 20. kedd: színház a bérleteseknek.

Március 23. péntek: német vers és prózamondó verseny a 3. és 4. osztályosoknak Mohácson.

Március 23. péntek: sulibuli.

Március 27-28. Brodarics anyanyelvi és matek verseny

Március 28. szerda 11.00: a pécsvárad zeneiskola gereszlaki koncertje. Helyszín: étterem.

Tavaszi szünet: március 29. csütörtök – április 6. péntek. Szünet előtti utolsó tanítási nap március 28. szerda, szünet utáni első tanítási nap április 9. hétfő.

Április 9-13: digitális témahét.

Április 11. szerda, fogadó órák.

Április 15. vasárnap délelőtt: német gyerektáncsoportok országos előválogatója Pécsváradon.

Április 18. tankerületi versmondó verseny Gereszlakon.

Április 21. szombat munkanap, hétfői órarend szerint.

Április 23-27. fenntarthatósági témahét.

Május 1. majális

lia, Glasz Melani, Rosenfeld Zsófia.

7. osztályos tanulóink a vémei iskolásokkal együtt vettek részt szeptemberben egy szlovákiai három napos kiránduláson. A kialakult jó kapcsolatot azóta is tartja a két osztály, januárban 7. osztályosaink Vémei voltak sulibulin, februárban pedig barátságos labdarúgó mérkőzésen.

Apari Liliána, Storch Léna és Varga Nadin február közepén, Karcagon vett részt az országos asztalitenisz diákolimpia döntőjén. Csapatunk szoros meccset játszott a versenyzőket is felvonultató ellenfelekkel szemben, sajnos

Napraforgó Német Nemzetiségi Óvoda hírei

Gyere, tavasz, várva várunk!

A farsangi ünnepek zárásaként február 19-én Zengővárkonyban a Farsangi átalakulás című zenés, interaktív műsort néztük meg az óvodásokkal. Az egészséges életmódra, tisztaságra, környezetvédelemre is tanító, vidám darab nagy sikert aratott a gyerekek körében.

Az állatokkal való részletes ismerkedést folytattuk a mackóhét után is. Háziállatokat ezúttal Kisgeresden, a Dittrich család birtokán tudtunk megtekinteni. Igazi különlegességekkel találkozhattak a gyerekek: kameruni báránnyal, mangalicával és pulykával is. Örömmel ettették, simogatták őket, beszélgettek hasznukról és életmódjukról a házigazdákkal, akik szívesen meséltek róluk, akár németül is! A barátságatlanra fordult időjárás sem szegte kedvünket,

jókedvűen gyalogoltunk vissza az óvodába. Mindenki jól bírta, még a legkisebbek is! Az oviban aztán Petra néni meglepetés édességcsomagja várta őket. Volt dolga aznap anyukáknak és a mosógépnek a sok sáros ruhával és csizmával, de úgy gondoljuk, megérte! Petrának és Wolfgangnak ezúton is köszönjük a kedvességet! ☺

Hiábavaló volt idén a sok télűző esemény, a havas időjárást nem sikerült elijeszteni. A gyerekek azonban nem bánták, sőt! Örömmel vetették bele magukat a ropogós, jól tapadó hóba: sorra készültek a hóemberek, hóangyalok az óvoda udvarán, mely után nem maradhatott el a vidám, öneledt hógolyózás sem. Köszönjük a buszvezetőknek a nehéz körülmények közötti helytállást!

Március elején megkezdődtek az iskolanyitogató foglal-

kozások, melynek célja az iskolába készülő gyermekek és szüleik számára az iskolai élet megismertetése. Izgatottan készültek idén is a gyerekek, és sok pozitív élménnyel tértek vissza. Maradjon ez így az iskolás éveik alatt is - szívből kívánjuk.

A decemberi NÉBIH ellenőrzés feltárta tálalókonyhánk hiányosságait, egyben felszólított bennünket azok pótlására. Ezekben a hetekben zajlanak a beszerzések, így új, korszerű badellák, ételszállító kocsi, kisebb eszközök álltak szolgálatunkba, és lépésről-lépésre megújul a konyha felszerelése. Fenntartó önkormányzatunk biztosítja a szükséges anyagi fedezetet és támogatást, így bízunk benne, hogy a következő audit alkalmával már sok dicséretet kaphatunk!

Cseke Zoltánné

Málenkij robot

Egy nemzet történelmének több napját is gyásznapként tartja nyilván. Gyásznapja azonban nemcsak egy nemzetnek, hanem az egyes településeknek is lehet. Tárnok gyásznapja 1945 óta január 8-a. Hetven évvel ezelőtt ezen a napon hurcolták Malenkij robotra Tárnok és a környező települések férfilakosságának jelentős részét. A túlélőkben a mai napig ott vannak a kérdések: Mit vétettem? Kinek ártottam? A hozzátartozók pedig a mai napig felteszik azt a kérdést, hogy mi történt szerettükkel. Ezekre a kérdésekre válaszok a mai napig nincsenek és már nem is lesznek. Az elhurcolásról, a táborokban átélt dolgokról hosszú éveken keresztül nem lehetett beszélni.

A kényszerű hallgatás eredménye, hogy a mai napig nincs a köztudatban, hogy a második világháború utolsó hónapjaiban, illetve az azt követő években hány száz-ezer ártatlan civilt hurcoltak el, ítélték el, s tűnt el nyomtalanul a kényszertáborokban.

A dokumentumok hiányosak, nehezen fellelhetők, s a túlélők is egyre kevesebben vannak. Többen közülük azonban fájó szívvel, de elmesélték történetüket.

A lágereket meg nem jártak sosem tudhatják meg, hogy mik történtek valójában. Az ott átélt dolgokat el lehet mesélni, az igazi szenvedést azonban csak a táborokat megjártak és az itthon maradt családtagok élték át. Azt azonban megtehetjük, s kötelességünk is megtenni, hogy a túlélők, illetve az 1945. január 8-át átélők elbeszélései alapján megismertessük a fiatalabb generációkkal, hogy mi történt 67 évvel ezelőtt, hogy a későbbi évtizedekben is legyenek, akik emlékeznek településünk gyásznapjára. (Muskovics Andrea – Mit vétettem, kinek ártottam?)

Jelen kötet célja a Schwäbische Türkei központjában fekvő Bonyhád, és az ahhoz közeli települések területéről – kiemelve Tolna megyét és a történelmi Völgységet – málenkij robotra elhurcolt német ajkú lakosság viszontagságainak bemutatása.

A mindkét világháborút elveszítő Magyarországra és Európára is ólomsúlyal nehezedett a német kérdés. A kollektív bűnösség által elítélt magyarországi németek helyzete, az orosz megszállás, a lakosságcsere, a be- és kitelepítések olyan fejezetei az ország történetének, melyek a háború után még kiábrándítóbb, embertelenebb viszonyokat teremtettek a lakosság számára.

A lehangelő téma ellenére beszélni kell ennek a néhány évnek az eseményeiről is, hiszen ugyanúgy hozzátartozik Magyarország történetéhez, mint a boldog békeidők. Úgy gondolom, számtalan művet és visszaemlékezést olvashatunk a kitelepítésekről, a lakosságcsereéről, de a málenkij robot témakörét is feldolgozta

már néhány kiváló történész (pl. Szenyéri Zoltán, Bognár Zalán, Zielbauer György). A kis munka azonban napjainkig számára azonban napjainkig az elhallgatott történelem része.

A téma aktualitását bizonyítja, hogy bár az utolsó utáni pillanatról beszélhetünk, de még most, 2016-ban is lehet találkozni olyan idős emberekkel, akik túléltek az oroszországi munkatáborokat. Talán az elkövetkezendő 1-2 év az utolsó esélyünk arra, hogy meghallgassuk, és elmondjuk az ő történeteiket. Ők átélték azt, amit mi csak az újságok, könyvek lapjain olvashatunk.

Erősen támaszkodva az oral history adta lehetőségekre, szeretném az általuk megtapasztalt, ma azonban már csak történelemként emlegetett időszakot feleleveníteni ennek a kötetnek az oldalain, emléket állítva a túlélőknek és az idegenben nyugvóknak.

A tanulmány anyaga két fő pilléren nyugszik, egyrészt eddig nyomtatásban meg nem jelent - fel nem dolgozott -

interjúk felhasználásán, másrészt a szakirodalmon (illetve különböző falutörténeti íráson). A szakirodalmat az általam készített interjúk a bonyhádi Völgységi Múzeum írott és nyomtatott forrásai, és a Bonyhádi Német Önkormányzat által rendelkezésemre bocsátott az Elhurcoltak emlékezete című pályázatra (2011, 2012-es pályázati anyagok) beérkezett riportok egészítik ki. Az említett pályázat arra irányult, hogy minél több interjú készüljön (hangfelvételek, és írott anyag is) azokkal az idős Tolna megyei emberekkel, akik még élnek, és el tudják mesélni, mit is kellett nekik megélniük a málenkij robot alatt. Az egyékes koncepció levonását nehezíti, hogy ahány településről vittek el embereket, annyiféle módon történt ez meg. Volt, ahol tudták, hogy mi is folyik valójában (legalábbis a település előljárói), azonban a többség sötétben tapogatózott. -részlet a szerző előszavából- (Lohn Annamária: Málenkij robot Bonyhádon és környékén)

Túl van az első esküvőn

Geresdlaknak új anyakönyvvezetője van 2017. novembere óta *Hohmann-né Veres Adrienn* személyében. Vele beszélgettem, hiszen a napokban megtartotta az első esküvőjét.

Hogy jutott eszedbe, hogy anyakönyvvezető legyél?

– Auth Jánosné töltötte be ezt a tisztséget előttem. Néha kért tőlem informatikai segítséget, ekkor láttam meg munkájában az érdekes, szép dolgokat. Mikor nyugdíjba ment, jelentkeztem a tanfolyamra.

Hogy ment a tanulás, mennyire volt nehéz a tanfolyam?

– Sokrétű ismeretanyagot kaptam. Inkább érdekes volt, mint nehéz. Nem is gondoltam volna, hogy ennyi minden előfordulhat az életben.

Gondolom vártad már az első párt, akiket összehatsz?

– Kíváncsi voltam, milyen érzés lesz kimondani, hogy „házastársakká nyilvánítom”. Könnyebbség volt, hogy néhány fő előtt kellett elmondanom első beszédemet.

Melyik része áll köze a szívedhez és miért ennek a munkának?

– Szeretem az adminisztratív részét is. Izgalmas dolog keresni a régi dokumentumok között, szembesülni valaha élt emberek bejegyzéseivel. Időnként igazi kihívást jelent, ha valamilyen adatot meg kell keresnem ezekben az elsárgult könyvekben. Persze kellő felkészültség mellett a szertartások lebonyolítása sem nehéz.

Barna-Mendly Erzsébet

Köszönjük Raaba-Grambach! Danke Raaba-Grambach!

Testvértelepülésünk Raaba-Grambach minden évben támogatja iskolánkat. A tavalyi év támogatásából 5 tabletet, egy új nagy teljesítményű wifi routert, és képkereteket vásároltunk. Az eszközöket *August Krivec* adta át a gyerekeknek. Köszönjük!

Unsere Partnergemeinde Raaba – Grambach fördert jedes Jahr unsere Grundschule. Aus der Unterstützung 2017. haben wir 5 Stück Tablets, einen neuen, leistungsstarken WIFI Router und mehrere

Bilderrahmen gekauft. Übergeben hat August Krivec.

Herzlichen Dank im Namen der Kinder, des Lehrerteams:

Balazs Schulteisz

ÚJ HELYEN A GAZDABOLT

2018. márciusában a gazdabolt Kett Timi virágboltjába költözött.

Nyitvatartási idő:

Hétfő	7 ³⁰ -10 ⁰⁰	14 ³⁰ -16 ⁰⁰
Kedd	7 ³⁰ -10 ⁰⁰	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
Szerda	7 ³⁰ -10 ⁰⁰	14 ³⁰ -16 ⁰⁰
Csütörtök	7 ³⁰ -10 ⁰⁰	
Péntek	7 ³⁰ -10 ⁰⁰	14 ³⁰ -16 ⁰⁰
Szombat	10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	

Elérhetőség, telefonszámok

Polgármesteri Hivatal

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 22.

Telefon: 69/349-101

E-mail: geresdlak.onkormanyzat@gmail.com

Polgármester:

Dr. Habjánecz Tibor

Telefon: 30/394-4595

E-mail: geresdlak.onkormanyzat@gmail.com

Jegyző:

Dr. Cserynászký Gábor

Telefon: 69/349-101

E-mail: jegyzo@erzsebetikoh.hu

Aljegyző:

Földvári Edit

Telefon: 69/349-101

E-mail: aljegyzo@erzsebetikoh.hu

Geresdlaki Német Önkormányzat

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 22.

E-mail: glaknemet@gmail.com

Elnök: Schulteisz Balázs

Napraforgó Német Nemzetiségi Óvoda és Konyha

7733 Geresdlak, Óvoda utca 4.

Telefon: 69/349-318

E-mail: glakovi@gmail.com

Óvodavezető: Cseke Zoltánné

Kodolányi János Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI Geresdlaki Német Nemzetiségi Tagiskolája

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 15.

Telefon: 69/349-109

E-mail: geresdlak.iskola@gmail.com

Igazgató: Schulteisz Balázs

Közösségi Ház

7733 Geresdlak, Óvoda utca 2.

Telefon: 69/349-319

E-mail: glakkonyha@gmail.com

Vezető: Szöllősiné Pónya Olívia

Községi Könyvtár:

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 13.

Telefon: 69/349-054

Könyvtárvezető: Kett János

Orvosi rendelő

7733 Geresdlak, Mohácsi utca 16.

Háziorvos: Fekete Tiborné Dr. Rajnai Gabriella

Telefon: 69/349-104; 30/351-7895

E-mail: dr.rajnaig@gmail.com

Orvosi ügyelet (Mohács): 69/511-158

Gyógyszertár

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 60.

Toldiné Szalai Ildikó gyógyszerész

Telefon (Himesháza): 69/347-105

Védőnői Tanácsadás

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 15.

Védőnő: Baloghné Varga Krisztina

Telefon: 20/916-9053

E-mail: geresdlak.vedono@citromail.hu

Család- és Gyermejkölési Központ, Pécsvárad

Ügyfélfogadás Geresdlakon a Községházán

szerdánként de. 10-11 óráig

Családsegítők elérhetőségei:

telefon: 72/465-360; 30/599-6040

E-mail: css.pv13@gmail.com

Állatorvos

Dr. Rill Zoltán

7733 Geresdlak, Orgona utca 8.

Tel: 69/349-686; 30/235-2686

E-mail: rillzoltan@freemail.hu

Rendőrség:

Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság

Telefon: 72/504-400,

Rendőrfőnök: 06-30-226-8918

Körzeti megbízott Ömböli Ákos

Telefon: 06-70-616-1447

Katasztrófavédelem (tűzoltóság is):

112 vagy 105

Mentők: 104

Húsvéti gondolatok

A húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe. Tele van különféle népszokásokkal: ajándékot hoz a nyuszi, húsvéti kalács, sonka, eledel megáldása, locsolkodás - mely a régi, húsvétkor kiszolgáltató keresztségre emlékeztet, húsvéti üzeneteket kapunk és küldünk. Ezekben az üdvözlésekben az első húsvét jelenetei vannak megörökítve: a Feltámadt Üdvözítő, a réműlettől reszkető katonák, Jézus sírját felkereső asszonyok, Mária Magdolna találkozása a Feltámadt Üdvözítővel.

A feltámadt Jézus megjelenik az apostoloknak is azért, hogy visszaadja nekik a hitet, azért, hogy békével töltsse el őket, azért hogy megbocsásson nekik. Ezek a feltámadt Üdvözítőnek a húsvéti ajándékai. Kérjük Jézust, ajándékozzon meg bennünket is ezekkel az ajándékokkal!

A mai ember nehezen hisz, rosszul áll a hittel. Nem hiszünk az emberekben, kétel-

kedünk Istenben, nehezen fogadjuk el Jézust. A feltámadt Úr nem tesz szemrehányást az apostoloknak a hitetlenségük miatt, hanem így köszönti őket: „Békesség nektek!” A hit megköveteli a békét és a hit békét ad. Az Istentől elszáadt ember békétlenségben, nyugtalanságban él.

A húsvét igazi örömmel tölti el az ember lelkét, ha jól ünnepe, ha kibékült Istennel és az emberekkel. A bűnök bocsánata a legnagyobb legbátorítóbb ajándék a feltámadt Jézusnak. Jézus halálával és feltámadásával megszerzi számunkra a bűnök bocsánatát.

A húsvét azt mondja nekünk: Isten szeretete győzött és az ember bűnbocsánatot nyert. Az élet utáni életéről beszél a világnak és ezt mondja: „FELTÁMADUNK!”

A feltámadás örömeivel kívánok áldott húsvéti ünnepeket!

Erb József
plébános

Áprilisi miserend

Április 1. Húsvétvasárnap	8.00 – Geresd
Április 8. vasárnap	8.00 – Lak
Április 14. szombat	17.00 – Geresd
Április 15. vasárnap	8.00 – Lak
Április 22. vasárnap	8.00 – Lak
Április 29. vasárnap	8.00 – Lak

Kassák Lajos:

Harangszó

Feltámadott, mondják a népek és
Magsüvegelik,
Nevét a názáretinek, ki az ács fia volt
s megenyhült már a szél is s a rügyek
kisarjadtak.
Kétezer éve látják őt a vének és a gyerekek
Amint hosszú, fehér ingecskejében lépeget
S alszik a tengerre szállt halászok bárkájában.

Én is emlékszem rá, mint az egykori
Játszó társra

S ti is útszéli csavargók és mesteremberek
Akik hű követői vagytok valamennyien
A nincstelenségben, az útban és az igazságban

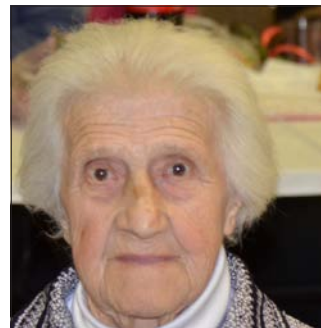
Igen, igen, az Ő árnya is visszhangja vagyunk
mi

s bár nem ízlelgetjük a húsvéti bárány húsát
mindennapi kenyerünkben s vizünkben
dicsérjük,
hogy vérünkéből való s meghalt értünk
a kereszten.

Hírek röviden

• A szokásos vérvétel visszaállt a régi rendbe, április 3-án, kedden lesz.

• A nyugdíjas klub tagjai közül ebben a hónapban Szökőcs Elek néni tartotta a születésnapját.

Új könyvtári nyitvatartás

Mint gondolom, többen tudják, február végével Kett János bácsi nyugdíjba vonul a könyvtárból is. Megpróbálom én is olyan jól csinálni ezt a munkát, mint ő tette sok-sok éven át. Mivel én nem vagyok olyan szerencsés helyzetben, hogy közel lakjak, a nyitva tartás ideje módosulni fog:

Lakon hétfőn 16-18, szerdán 16-17, pénteken 13-15 óra

között, a geresdi kultúrban szerdánként 17-18 óra között várom az olvasni vágyókat.

Kérem, akinél több éve vannak kölcsönzött könyvek, vagy a könyvtárba hozzák vissza a fent jelzett időpontok egyikében, vagy az önkormányzatnál keressenek meg engem.

Elérhetőségeim: **30/95-79-647, mendlye@gmail.com.**
B-M.E.

Gereszlaki Hírmondó

Geresdlak Község Önkormányzatának kiadványa

Polgármesteri Hivatal 7733 Geresdlak, Hunyadi utca 22. Telefon: 69/349-101 E-mail: geresdlak.onkormanyzat@gmail.com

Felelős szerkesztő: Dr. Hábjanecz Tibor. Nyomdai munkák: Milpress Kft. 2400 Dunaújváros, Verebély utca 8. Felelős vezető: Molnár Gergely. ISSN 2559-9003